

מסע האי המטחון:
קריאה ב'לכריה השני'
מבט

פרופ' נועם מלרתי
וטחן אור, אור

מבט כללי

□ חטיבה א: פרקים ט-יא

- [1.א] ט 8-1: חורבן לאוניס
- [2.א] ט 17-9: יסועה אירושלים
- [3.א] י 2-1: בקשת עמ (?)
- [4.א] י 12-3: ניצחון במלחמה וקיבוץ נדחי ישראל
- [5.א] יא 3-1: חורבן לאדירים
- [6.א] יא 17-4: נבואת הרוצים, חלק א

□ חטיבה ב: פרקים יב-יד

- [1.ב] יב 1-1: נבואת יוס' ה'
- [2.ב] יב 9-7: נבואת הרוצים, חלק ב
- [3.ב] יד: נבואת יוס' ה'

מבט כללי

□ חטיבה א: פרקים ט-יא

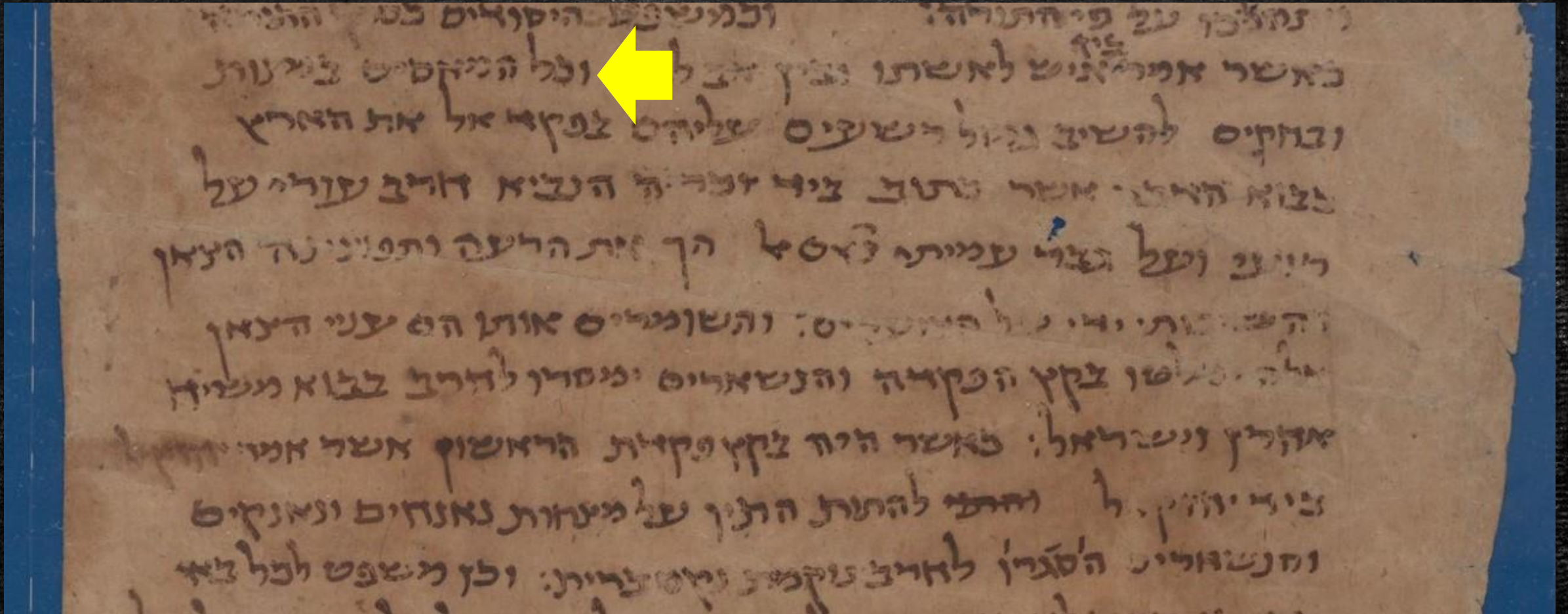
- [א.1] ט 8-1: חורבן אלוים
- [א.2] ט 17-9: יוסה אירושאים
- [א.3] י 2-1: בקשת אט (?)
- [א.4] י 12-3: ניצחון אאחמה וקיבוץ נדחי ישראל
- [א.5] יא 3-1: חורבן אאדירים
- [א.6] יא 17-4: נבואת הרואים, חלק א

□ חטיבה ב: פרקים יב-יד

- [ב.1] יב 1-6: נבואת יוס ה'
- [ב.2] יב 9-7: נבואת הרואים, חלק ב
- [ב.3] יד: נבואת יוס ה'

ברית דמשק, דף יט

ברית דצק, דף יט

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב גמול רשעים עליהם
בפקד אל את הארץ

7 בבוא הדבר אשר כתוב ביד זכריה הנביא
חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי
נאם אל

הך את הרעה

ותפוצינה הצאן

9 והשיבותי ידי על הצוערים

והשומרים אותו הם עניי הצאן

10 אלה ימלטו בקץ הפקדה

והנשארים ימסרו לחרב

בבוא משיח 11 אהרן וישראל

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והתת להתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארים הסגרו לחרב נוקמת נקם ברית

הַמִּסְכָּת

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב גמול רשעים עליהם
בפקד אל את הארץ

7 בבוא הדבר אשר כתוב ביד זכריה הנביא
חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי
נאם אל

הך את הרעה
ותפוצינה הצאן

9 והשיבותי ידי על הצוערים
והשומרים אותו הם עניי הצאן

10 אלה ימלטו בקץ הפקדה
והנשארים ימסרו לחרב

בבוא משיח 11 אהרן וישראל

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארים הסגרו לחרב נוקמת נקם ברית

נוסחאות ה'316 ט

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב גמול רשעים עליהם
בפקד אל את הארץ

7 בבוא הדבר **אשר כתוב ביד זכריה הנביא**
חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי
נאם אל

10 אלה ימלטו בקץ הפקדה
והנשארם ימסרו לחרב

הך את הרעה

בבוא משיח 11 אהרן וישראל

ותפוצינה הצאן

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

9 והשיבותי ידי על הצוערים

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והשומרים אותו הם עניי הצאן

והתת להתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארם הסגרו לחרב נוקמת נקם ברית

הציוטוטים

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב גמול רשעים עליהם
בפקד אל את הארץ

7 בבוא הדבר אשר כתוב ביד זכריה הנביא
חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי
נאם אל

הך את הרעה
ותפוצינה הצאן

9 והשיבותי ידי על הצוערים

והשומרים אותו הם עניי הצאן

10 אלה ימלטו בקץ הפקדה
והנשארים ימסרו לחרב

בבוא משיח 11 אהרן וישראל

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והתני להתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארים הסגרו לחרב נוקמת נקם ברית

השוואת נוסחי הציטוטים

כרית דמשק, דף יט

חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי
נאם אל
הך את הרעה
ותפוצינה הצאן
9 והשיבותי ידי על הצוערים

והשומרים אותו
הם עניי הצאן

נוסח המסורה

7 חָרַב עוֹרִי עַל־רַעֲלִי וְעַל־גִּבּוֹר עַמִּיתִי
נָאֵם יְהוָה צְבָאוֹת
הֵךְ אֶת־הָרָעָה
וּתְפוּצִין הַצֹּאן
וְהִשְׁבֹּתִי יָדִי עַל־הַצְּעָרִים:

11 וַתִּפֹּר בַּיּוֹם הַהוּא
וַיִּדְעוּ כֵן עֲנֵי הַצֹּאן
הַשֹּׁמְרִים אֹתִי
כִּי דַבַּר־יְהוָה הוּא:

לכריה י"ד

לכריה י"א

הקדמים

כרית דמשק, דף יט

חרב עזרי על 8 רועי ועל גבר עמיתי

נאם אל

הך את הרעה

ותפוצינה הצאן

9 והשיבותי ידי על הצוערים

נוסח המסורה

7 חָרַב עֲזָרִי עַל־רַעֲלִי וְעַל־גִּבּוֹר עַמִּיתִי

נָאֵם יְהוָה צְבָאוֹת

הֵךְ אֶת־הָרָעָה

וְתִפּוּצִין הַצֹּאן

וְהִשְׁבֹּתִי יָדִי עַל־הַצֹּעְרִים:

לכריה י'ד

11 וְתִפֹּר בַּיּוֹם הַהוּא

וַיִּדְעוּ כֵן עֲנִיֵי הַצֹּאן

הַשֹּׁמְרִים אֹתִי

כִּי דִבַּר־יְהוָה הוּא:

והשומרים אותו

הם עניי הצאן

לכריה י'א

קישור בין חלקי נבואת הרוצים

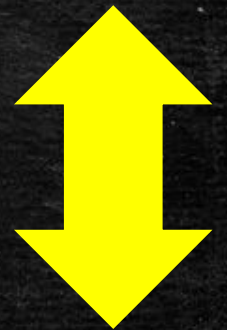
כרית דמשק, דף יט

חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי
נאם אל
הך את הרעה
ותפוצינה הצאן
9 והשיבותי ידי על הצוערים

נוסח המסורה

7 חָרַב עוֹרִי עַל־רַעֲלִי וְעַל־גִּבּוֹר עַמִּיתִי
נָאֵם יְהוָה צְבָאוֹת
הֵךְ אֶת־הָרָעָה
וּתְפוּצִינָה הַצֹּאֵן
וְהִשְׁבֹּתִי יָדַי עַל־הַצְּעָרִים:

לכריה י"ד

11 ותפר ביום ההוא

וידעו כן עניי הצאן

השמרים אתי

כי דבר יהוה הוא:

והשומרים אותו

הם עניי הצאן

לכריה י"א

המסכת מאכרת את רכובי הצ'יט

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב גמול רשעים עליהם
פקד את הארץ

7 מלא הדבר אשר כתוב כי לזכריה הנביא

חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי
נאם את

הך את הרעה

ותפוצינה הצאן

9 והשיבותי ידי על הצוערים

והשומרים אותו הם עניי הצאן

10 אלה ימלטו בקץ הפקדה

והנשארים ימסרו לחרב

בבוא משיח 11 אהרן וישראל

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארים הסגרו לחרב נוקמת נקם ברית

המסכת מארכת את רכיבי הציטוט

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב find רעים עליהם

בפקד אל את הארץ

7 בבוא הדבר אשר כתוב ביד זכריה הנביא

חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי

נאם אל

הך את הרעה

ותפוצינה הצאן

9 והשיבותי ידו על הציצורים

והשומרים אותו הם עניי הצאן

10 אלה ימלטו בקץ הפקדה

והנשארים ימסרו לחרב

בבוא משיח 11 אהרן וישראל

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארים הסגרו לחרב נוקמת נקם ברית

המסכת מארכת את רכיבי הציטוט

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב גמול רשעים עליהם
בפקד אל את הארץ

7 בבוא הדבר אשר כתוב ביד זכריה הנביא
חכב עזרי עז 8 כו צי ועל גבר עמיתי

נאם אל

הך את הרעה

ותפוצינה הצאן

9 והשיבותי ידי על הצוערים

והשומרים אותו הם עניי הצאן

10 אלה ימלטו בקץ הפקדה
והנשארית ימסכו לחרב

בבוא משיח 11 אהרן וישראל

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והתחיל להתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארית הסכרו לחרב נוקמת נקם ברית

המסכת מאכרת את רכובי הצ'יט

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב גמול רשעים עליהם
בפקד אל את הארץ

7 בבוא הדבר אשר כתוב ביד זכריה הנביא
חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי
נאם אל

הך את הרעה

ומפוצ'נה הצ'אן

9 והשיבותי ידי על הצוערים

והשאר'ס אותו הס' צ'נ" הצ'אן

10 אלה ימלכו בק' הפקדה

והנשארים ימסרו לחרב

בבוא משיח 11 אהרן וישראל

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והת' להתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארים הסגרו לחרב נוקמת נקם ברית

המסכת מארכת את רכיבי הציטוט

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב גמול רשעים עליהם
בפקד אל את הארץ

7 בבוא הדבר אשר כתוב ביד זכריה הנביא
חרב עורי על 8 רועי ואל אכר עמיתי
נאם אל

הך את הרעה
ותפוצינה הצאן

9 והשיבותי ידי על הצוערים
והשומרים אותם הם עניי הצאן

10 אלה ימלטו בקץ הפקדה
והנשארים ימסרו לחרב

קבוא משיח 11 אהכך וישראל

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והתת להתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארים הסגרו לחרב נוקמת נקם ברית

נבואת הרוצים = הצתיך הציוני הכת

5 וכל המאסים במצות 6 ובחקים
להשיב גמול רשעים עליהם
בפקד אל את הארץ

7 בבוא הדבר אשר כתוב ביד זכריה הנביא
חרב עורי על 8 רועי ועל גבר עמיתי
נאם אל

הך את הרעה

ותפוצינה הצאן

9 והשיבותי ידי על הצוערים

והשומרים אותם עניי הצאן

10 אלה ימלטו בקץ הפקדה

והנשארים ימסרו לחרב

בבוא משיח 11 אהרן וישראל

כאשר היה בקץ פקדת הראשון

אשר אמר יחזקאל 12 ביד יחזקאל

והתות התיו על מצחות נאנחים ונאנקים

13 והנשארים הסגרו לחרב נוקמת נקם ברית

מבט כללי

□ חטיבה א: פרקים ט-יא

■ [א.1] ט 8-1: חורבן אלוים

■ [א.2] ט 17-9: יוזה אירושלים

■ [א.3] י 2-1: בקשת אט (?)

■ [א.4] י 12-3: ניצחון אחמה וקיבוץ נדחי ישראל

■ [א.5] יא 3-1: חורבן אדירים

■ [א.6] יא 17-4: נבואת הרוצים, חלק א

□ חטיבה ב: פרקים יב-יד

■ [ב.1] יב 1-6: נבואת יוס' ה'

■ [ב.2] יב 9-7: נבואת הרוצים, חלק ב

■ [ב.3] יד: נבואת יוס' ה'

חתי כא

1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרְבוּ לִירוּשָׁלַיִם וַיָּבֹאוּ בֵּית פַּגִּי אֶל הַר הַזֵּיתִים וַיִּשְׁלַח יִשׁוּעַ שְׁנַיִם מִן הַתְּלַמִּידִים:
2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ אֶל הַכֶּפֶר אֲשֶׁר מִמּוֹלְכֵכֶם שָׁם תִּמְצְאוּ אֶתֹזֶן אֲסוּרָה וְעֵיר עֵמָּה הַתִּירוּ אֹתָם
וְהָבִיאוּ אֵלַי: 3 וְכִי יֹאמֶר אִישׁ אֲלֵיכֶם דָּבָר וְאָמַרְתֶּם הָאֲדוֹן צָרִיד לָהֶם וּמִיד יִשְׁלַחֵם: 4 וְכָל זֹאת הִתְּתֶה
לְמַלְאֵת מַה שֶׁנֶּאֱמַר בְּיַד הַנְּבִיא לֵאמֹר: 5 **אָמְרוּ לְבַת צִיּוֹן הִנֵּה מֶלֶכְךָ יָבוֹא לָךְ עֲנִי וְרֹכֵב עַל חֲמֹר וְעַל
עֵיר בֶּן אֲתָנוֹת:** 6 וַיֵּלְכוּ הַתְּלַמִּידִים וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם יִשׁוּעַ: 7 וַיָּבִיאוּ אֶת הָאֲתוֹזֶן וְאֶת הָעֵיר
וַיִּשְׂימוּ עָלֵיהֶם אֶת בְּגָדֵיהֶם וַיּוֹשִׁיבוּהוּ עָלֵיהֶם: 8 וְרַב הָהֶמוֹן פָּרְשׂוּ אֶת בְּגָדֵיהֶם עַל הַדֶּרֶךְ וְאַחֲרֵים כָּרְתוּ
סַעֲיֵפֵי עֵצִים וַיִּשְׁטְחוּם עַל הַדֶּרֶךְ: 9 וְהֶמוֹן הָעָם הֶהָלְכִים לִפְנֵי וְאַחֲרָיו קָרְאוּ לֵאמֹר הוֹשֵׁעַ נָא לְבֶן דָּוִד
בָּרוּךְ הֵבֵא בְּשֵׁם יְהוָה הוֹשֵׁעַ נָא בְּמִרוֹמָיִם: 10 וַיְהִי בְּבֹאוֹ יְרוּשָׁלַיִם וַתְּהִם כָּל הָעֵיר וַיֹּאמְרוּ מִי זֶה:
11 וַיֹּאמְרוּ הֵמֶן הָעָם זֶה הוּא הַנְּבִיא יִשׁוּעַ מִנְּצֻרֶת אֲשֶׁר בְּגִלְיָל:

השוואת נוסחי הציטוטים

מתי כא

אָמְרוּ לְבַת צִיּוֹן

הִנֵּה מַלְכֶךָ יָבוֹא לָךְ

עָנִי וְרֹכֵב עַל חֲמֹר

וְעַל עֵיר בֶּן אֲתָנוֹת

נוסח המסורה

9 גִּילֵי מְאֹד בֵּת-צִיּוֹן

הָרִיעִי בֵּת יְרוּשָׁלַם

הִנֵּה מַלְכֶךָ יָבוֹא לָךְ

צַדִּיק וְנוֹשֵׁעַ הוּא

עָנִי וְרֹכֵב עַל-חֲמֹר

וְעַל-עֵיר בֶּן-אֲתָנוֹת:

לכריה ט

הסיפור מאכ את הציטוט

1 **וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרְבוּ אֵירוּשָׁלַיִם** וַיָּבֹאוּ בֵּית פְּגִי אֶל הַר הַזֵּיתִים וַיִּשְׁלַח יֵשׁוּעַ שְׁנַיִם מִן הַתְּלָמִידִים: 2 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לְכוּ אֶל הַכֶּפֶר אֲשֶׁר מִמּוֹלְכֶם שֶׁם תִּמְצְאוּ אֶתֹזן אֲסוּרָה וְעִיר עֲמָה הַתִּירוּ אֹתָם וְהִבִּיאוּ אֵלַי: 3 וְכִי יֹאמֶר אִישׁ אֲלֵיכֶם דָּבָר וְאָמַרְתֶּם הָאָדוֹן צָרִיד לָהֶם וּמִיֵּד יִשְׁלַחֶם: 4 וְכָל זֹאת הֵיחָתָה לְמִלֵּאת מָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּיַד הַנְּבִיא לֵאמֹר: 5 **אֲמָרוּ אֲלֵיהֶם צִוּוּן הִנֵּה מִלְכָּד יָבֹוא לָךְ עֲנִי וְרִכַּב עַל חֲמֹר וְעַל עִיר בֵּן אֲתָנוֹת:** 6 וַיֵּלְכוּ הַתְּלָמִידִים וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם יֵשׁוּעַ: 7 וַיָּבִיאוּ אֶת הָאֶתֹזן וְאֶת הָעִיר וַיִּשְׂימוּ עָלֵיהֶם אֶת בְּגָדֵיהֶם וַיּוֹשִׁיבוּהוּ עָלֵיהֶם: 8 וְרַב הָהֶמוֹן פָּרְשׂוּ אֶת בְּגָדֵיהֶם עַל הַדֶּרֶךְ וְאַחֲרַיִם כָּרְתוּ סְעִיפֵי עֵצִים וַיִּשְׁטְחוּם עַל הַדֶּרֶךְ: 9 וְהֶמוֹן הָעָם הֵהָלְכִים לְפָנָיו וְאַחֲרָיו קָרְאוּ לֵאמֹר הוֹשֶׁעַ נָא לְבֵן דָּוִד בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה הוֹשֶׁעַ נָא בְּמִרוֹמִים: 10 וַיְהִי בְּבֹאוֹ יְרוּשָׁלַיִם וְתָהֶם כָּל הָעִיר וַיֹּאמְרוּ מִי זֶה: 11 וַיֹּאמְרוּ הֵמֵן הָעָם זֶה הוּא הַנְּבִיא יֵשׁוּעַ מִנְּצָרֶת אֲשֶׁר בְּגִלְיָל:

הסיפור מאכ את הציטוט

1 ויהי כאשר קרבו לירושלים ויבאו בית פגי אל הר הזיתים וישלח ישוע שנים מן התלמידים:
2 ויאמר אליהם לכו אל הכפר אשר ממולכם שם תמצאו אתון אסורה ועיר עמה התירו אתם
והביאו אלי: 3 וכי יאמר איש אליכם דבר ואמרתם האדון צריך להם ומיד ישלחם: 4 וכל זאת היתה
למלאת מה שנאמר ביד הנביא לאמר: 5 אמרו לבת ציון הנה מצבך יבוא פק עני ורכב על
חמור ועל עיר בן אתנות: 6 וילכו התלמידים ויעשו כאשר צוה אתם ישוע: 7 ויביאו את האתון ואת
העיר וישימו עליהם את בגדיהם ויושיבהו עליהם: 8 ורב ההמון פרשו את בגדיהם על הדרך ואחרים
כרתו סעיפי עצים וישטחום על הדרך: 9 והמון העם ההלכים לפניו ואחריו קראו
לאמר הוֹשֵׁעַ נָא לָפָן דָּוִד בְּרוּךְ הָאֵל הָאֵל הוֹשֵׁעַ נָא בְּמַלְאֲכָיִם: 10
ויהי כהאו ירושלים ותהם כל העיר ויאמרו מי לה: 11 ויאמרו המון העם
לה הוא הנביא ישוע מנצרת אשר בא לי:

הסיפור מאכ את הציטוט

1 ויהי כאשר קרבו לירושלים ויבאו בית פגי אל הר הזיתים וישלח ישוע שנים מן התלמידים:
2 ויאמר אליהם לכו אל הכפר אשר ממולכם **עט תמצאו אתון אסורה וציר צמה**
התיכו אתם והביאו אפי: 3 וכי יאמר איש אליכם דבר ואמרתם האדון צריך להם ומיד
ישלחם: 4 וכל זאת היתה למלאת מה שנאמר ביד הנביא לאמר: 5 **אמרו לבת ציון הנה מלכך יבוא**
לך עני וככה על חמור ועל ציר כן אתננות: 6 וילכו התלמידים ויעשו כאשר צוה
אתם ישוע: 7 **ויביאו את האתון ואת הציר וישומו עליהם את הסדיהם**
וישיבהו עליהם: 8 ורב ההמון פרשו את בגדיהם על הדרך ואחרים כרתו סעיפי עצים
וישטחום על הדרך: 9 והמון העם ההלכים לפניו ואחריו קראו לאמר הושע נא לבן דוד ברוך הבא
בשם יהוה הושע נא במרומים: 10 ויהי בבאו ירושלים ותהם כל העיר ויאמרו מי זה: 11 ויאמרו המן
העם זה הוא הנביא ישוע מנצרת אשר בגליל:

חנבואה פמינו

1 ויהי כאשר קרבו לירושלים ויבאו בית פגי אל הר הזיתים וישלח ישוע שנים מן התלמידים:
2 ויאמר אליהם לכו אל הכפר אשר ממולכם שם תמצאו אתון אסורה ועיר עמה התירו אתם
והביאו אלי: 3 וכי יאמר איש אליכם דבר ואמרתם האדון צריך להם ומיד ישלחם: 4 וכל זאת היתה
למלאת מה שנאמר ביד הנביא לאמר: 5 אמרו לבת ציון הנה מלכך יבוא לך עני ורכב על חמור ועל
עיר בן אתנות: 6 וילכו התלמידים ויעשו כאשר צוה אתם ישוע: 7 ויביאו את האתון ואת העיר
וישימו עליהם את בגדיהם ויושיבהו עליהם: 8 ורב ההמון פרשו את בגדיהם על הדרך ואחרים כרתו
סעיפי עצים וישטחום על הדרך: 9 והמון העם ההלכים לפניו ואחריו קראו לאמר הושע נא לבן דוד
ברוך הבא בשם יהוה הושע נא במרומים: 10 ויהי בבאו ירושלים ותהם כל העיר ויאמרו מי זה:
11 ויאמרו המון העם זה הוא הנביא ישוע מנצרת אשר בגליל:

הפלי, הרכות נו צ"ה

הרואה חמור בחלום יצפה לישועה
שנאמר

הנה מלכך יבוא לך צדיק ונושע הוא עני ורכב על חמור

התקבלות

- **בימי הבית השני:** מיצות הנבואה נתפסו כמשרות מציינות, בעתיד או בהווה.
- **לאחר חורבן הבית:** הנבואה הופכת ל"חלום", ודימויי הישועה הקונקרטיים נעשים מופשטים ורחוקים.